

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

POLITIKAI HETILAP.

Megjelenik minden kedden.

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő és kiadó:

Dr. MAYER OSZKÁR.

Felölts szerkesztő: MAYER JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Erzsébet-tér 3. szám.

Telefon 115.

Katonák karácsonyára

vásároljunk

Augusztá bizottsági
Augusztá lapokat.

Matkovics Béla főispán által megindított hadsegélyező mozgalom egyik legszébb intézménye az Augusztá alap Ujvidéken. Az alap hölgy bizottság által vezetett, melynek élén fáradhatlan buzgalom fejt ki a bizottság elnöknője *Matkovics Béla* urnó. A bizottság tagjai a nőgyölekek elnöknői és Nemessányi Adél igazgatónő, kiről köztudomású, hogy az *aranyl vasúrt* című mozgalmat szervezte és vezeti. Az Augusztá gyűjtés személyre szóló gyűjtési megbízottak útján történik. Az adomány lapok 20 fill., 1 K és 5 K árában minden nagyobb üzletelhelyiségben és nyilvános helyiségekben kaphatók. Az elszámolás hirlapilag történik és f. hó 18-án a főispáni irodában fog megjelteni.

Figyelmeztetésül szolgál, hogy a füzettel kiírt lapok elaoatának tekintetnek és továbbeladásuk nincs megengedve.

Matkovics Béla főispán a következő felhívással vezette be a mozgalmat.

AUGUSZTÁ SEGÉLYALAP
UJVIDÉKI FŐKÖRJA.

KÉRELEM.

Közeleg a szeretet meleg ünnepe: a karácsony-est.

Lehetetlen hogy e dicső haditények büszke tudata mellett mélységes bánatot ne érezzünk, a családi szentélytől elszakadt katonáink karácsonyára gondolván.

Enyhitse minden ember ennek a gondolatnak a fájdalmait és emlékezzék meg hazánk hős fiairól.

Tegye lehetővé mindenki, hogy szeretetünk jeleit minden katonánkhöz eljuttathassuk a szeretet ünnepe, hogy fiaink a harci zajban is megérezzék szívünknek az ő szívükkel való összedobbanását.

Kérünk e célra mindenkitől tehetsége szerinti pénzadományt.

Igen tisztelt gyűjtőink lelkes buzgalomában ajánljuk *adománylapjaink* elárúsítását és kérjük, hogy a befolyandó összeget a bizottság kiküldöttjének, akitől az emléklapok átvettek, vagy esetleg a bizottsági irodában, nálam, *folysó hó 18-ig* elszámolni sziveskedjenek.

Ujvidék, 1914. évi december 1-én

A bizottság nevében

Matkovits Béla
főispán.

Nándorfehérvár bevételének ünnepzése Ujvidéken.

Lobogó zászlók csillogó tekintetek és örméltjes büszkességek a szívekben

voit kifejezője ama hazafias nagy öröm megnyilvánulásnak, mely Ujvidék város közönségét a belgrádi diadal alkalmával áthatotta. A Pétervárdai várból ágyúszó kiállította bele a világba, hogy Nándorfehérvár melylyen már háromszor lőgött a dinasztia zászlaja, ismét a miénk. A diadal hire szerdán délután terjedt el a városban ekkor ugyanis *Paor* vezérkari százados és vezérkari főnök Péterváradról magyar huszárságból és két honvédszázadból álló katonai díszmenettel, melyet a zenekar is kísért, Ujvidékre jött és tudtul adta a város közönségének, hogy vitéz csapataink Belgrádot elfoglalták.

A kitűnő vezérkari százados lelkes hazafias rövid beszédben, melyet a főterén óriási ünneplő közönség örömmel hallgatott, adta tudtul a nagy eseményt, és a közönség szünni nem akaró éljénzessel és határtalan lelkesedéssel vett tudomást hadseregünk eme dicső haditényéről. Felhangzott a „Gott erhalte“ majd az „Isten Áld meg a magyart“ és végül a tomboló lelkesedés Eljen a Király, a Haza és a Hadsereg. Szerdán este a város ünnepélyesen és díszesen ki volt világítva. A házakon lengett a nemzeti lobogó, nagy tömeg lelkesen járta be az utcákat és szünni nem akartó éljénzében ünnepelte a Királyt és a hadsereget. Este a színházban ismét hazafias tüntetés volt a közönség a nemzeti himnuszt majd a „Wacht am Rhein“ német himnuszt énekelte a felvonás-közökben. Az előadás megkezdése előtt a színtársulat összes tagjai a színpadon megjelentek és a midőn felgördült a függöny a zenekar kísérete mellett a közönséggel együtt a Nemzeti himnuszt énekeltek, az ének vezégtével a közönség tapsal és éljénzessel adott kifejezést a tetszésének.

Belgrád a nagy világháborúban igazán csak egy kis pont, Belgrád elestének vagy megtartásának a világháború kiemelkedőre döntő jelentősége nincs. Mégis ama pillanatban amidőn a kettős monarchia lobogója felrepült a Kalimegdán várnak fokára a világháborúban és az emberiség történetének egyik legjelentősebb ténye eset meg. Ez a tény visszaadja az emberiségnek az igazságban vetett hitet, mert a pusztá lehetőségek annak, hogy ez nem történhetet volna meg, megfosztotta volna a népeket az igazságba vetett hitől. A megmentett hit a jognak a vallása. Ismét megnyilvánult az igazságba vezetett ama bizodalom, hogy nincs olyan bűn a világban, védelmezze azt bármilyen rettenetes hatalom is, mely nem éri el méltó büntetését. Belgrád elestével Szerbia még nincs teljesen legyőzve, de minden esetre elvesztette fejének koronáját, mert ez a város volt büszkessége, bizodalma és erőssége.

A mi bemocsolt becsületünk és mélyen megsértett állami méltóságunk már Belgrád elfoglalásával megkapta a megfelelő elégtételt, hiába iparkodott eme elégtételt megszerzésében megakadályozni bennünket a nagy colosus Oroszország. Mi a város elfoglalásával a Szerajevói merényletet mégis megosztultuk. Hiába volt Franciaország és Angolország segítsége is, hiába a rettenés és az emberiség történetében eddigéle a legnagyobb világháború is, minket elégtételünk megszerzésében nem tudtak megakadályozni. Tehát még is van igazság a földön. De az erő csak akkor bír súlyllyal, ha a becsülettel és a joggal párosul, és az erkölcsi világrend megteremtéséhez nem pedig felborításához vezet. Belgrád elesett és Szerbia ezzel elvesztette fővárosát, fejt; a teste még él, de az is már csak végonyaglás, a kiváltságban lévő élet utolsó fellob anása. A világháborúnak az a célja tehát hogy Szerbia kikerülje a végzetét, nem ment teljesebbébe. A közvetlen tettes már megkapta büntetését, most pedig hogy a nagy mű az igazságnak megfelelően befejezve is legyen, sorra kell kerülnie azoknak is akik a bűnöknek pártját fogták.

Törvényhatósági bizottsági tagsági jelölés, munkapárti értekezlet.

Az ujvidéki nemzeti munkapárt vasárnap f. hó 6-án d. u. 3 órakor pártértekezletet tartott, melyen megjejtette a jelölést a lejárt bizottsági tagsági helyekre: az I. és II. kerületben 6—6, a III. kerületben pedig 7 bizottsági tag megbízása jár le ugyanis e hó végén, és pedig az I. kerületben Lovrekovics Ferenc, Geiszler József, Winkle István, Gály József, Ludwig József és Irsai Antal, a II. kerületben Dr. Szlezák Lajos, Grossinger János, Szabó Lajos, Dr. Lusztig Nándor, Molnár Hugó és D. Königstädter Otto bizottsági tagok lépnek ki.

A pártértekezlet, melyen *Matkovits Béla* főispán és *Dr. Szlezák Lajos* országgy. képviselő is megjelentek, igen népes és látogatott volt daczára annak, hogy az idő rövidsége miatt az elnökségnek nem volt módjában személyre szóló meghívókát széjlel küldeni. Az értekezleten *Grossinger János* pártelnök elnökölt, a ki üdvözölve a megjelenteket mindenekelőtt a párt élénzését kérte, hogy a szokásoktól eltérőleg ezuttal az idő rövidsége miatt személyre szóló meghívókat nem küldhetet szét, majd előadta, hogy tekintettel a jelenlegi helyzetre és a pártok közötti egyetértés és béke fenntartásának kiváló fontosságára is a pártvezetőség az ellenzékkel és a szerb párttal is megállapodást létesített, hogy a választás minden küzdelemtől

mentesen lehetőleg egyhangúlag ejtessék meg; ahhoz képest a párt a függetlenségi pártnak az I. és II. kerületben 2—2 helyet bocsátott rendelkezésre, még a szerb párt a III.-ik kerületben 1 helyet adott át a pártnak; kéri ezen megállapodáshoz az értekezlet hozzájárulását, az értekezlet ehhez egyhangúlag hozzájárult.

Majd közölte az elnök, hogy a függetlenségi párt az I. kerületben *Szelezler Józsefet* és *Kincses Endrét*, a II. kerületben *Dr. Luszlig Nándort* és *Papp Sándort* jelölte; és a szerb párt részéről a III. kerületben átengedett helyre *Dr. Szelezak Lajos* országgy. képviselőt fogadja el a jelölést; s a szerb párt honorálja a munkapárt azon óhaját is, hogy jelöltjei lehetőleg olyanok legyenek, akik a magyar nyelvet értik. Hangsúlyozta az elnök, hogy a párt ama tagjai, kiknek megbízása lejárt újból jelölhetnek, majd felolvatta a jelöltek névsorát. *Petikocsics J.* és *Linarics Vilmos* felszólalásai után, a kik az iparos érdekeltség erőteljesebb képviseletét hangoztatták, s az elnök felvilágosításai után az értekezlet egyhangúlag megállapodott a jelöltek személyében, s annak hangsúlyozásával, hogy ezt a megállapodást az ellenzék is mindenben betartja a párttagok a jelölést kötelezőnek fogadták el.

Ehhez képest a munkapárt, az ellenzék és a szerb párt hivatalos jelöltjei:

I. kerület

Szelezler József,
Kincses Endre,
Teubner János,
Dr. Szilágyi Kornél
Wagner Lajos,
Magyar György

II. kerület

Dr. Luszlig Nándor,
Dr. Papp Sándor,
Dr. Königsdorfer Ottó
Woinár Károly,
Grossinger János,
Cselkovecs Vilmos.

III. kerület

Dr. Szelezak Lajos.

Nádasy színtársulat Ujvidéken.

Szabadkai színtársulat f. hó 1-én kezdette meg egy hétre terjedő előadásainak sorozatát a Dungverszki-téle színházban.

A színtársulatot jó hírnév előzte meg és a lefolyt sorozatos előadások igazolták is azt, hogy a társulat egyike a vidék legjobb társulatainak. Hogy pedig Nádasy valóságilag kultur-szükségletet elégítettek ki előadásaiukkal, azt bizonyítja az a körülmény, hogy az összes előadások még a délutániak is táblás ház mellett tartattak meg. Ebből az alkalomból nem lehet napi rendre térni a felett sem, hogy valójában legjobban azt ítélték meg a közönség igényeinek és a város érdekének is, ha lehetőség szerint a téli időben, habár rövidebb ideire is, vagy csak időközönként, tartatnának színi előadások. Igaz, hogy ennek sok technikai akadály van, de miként Nádasy azt bebizonyította, az eszme nem egészen kivehetetlen.

Ami a társulat működését illeti el kell ismerni, hogy az mindenben megfele-

annak a nivónak, amelyet a közönség megkíván. A két énekesnő, Albert Erzsé és Borbély Lili kétségkívül legerősebb támaszai a társulatnak mert mindkét művésznő ének tudása és színvisszete felette áll a vidéki nivónak. A társulat drámai személyzetének nem volt alkalma tehetségének bemutatására, mert az előadott darabok énekszínjátékok voltak, amelyeknél nem nyílt alkalom a drámai személyzet működésének megbírálására. Az összejáték minden tekintetben kielégítette az igényeket és alálánosságban igen jó benyomással mehetett el tőlünk Nádasy társulata.

Az egyedüli, ami talán fogyatékos volt, ami azonban a helyzetet tekintve érthető és megbocsátható az, hogy a díszlet nem voltak olyan nivóitak, mint azt a mi közönségünk Fürediek társulatánál megszokta, de tekintve hogy a szabadkai társulat csak hat estére terjedő vendégzereplésre jót hozzánk ez a fogyatkozás érthető. Az egyes előadásokról a következőket jelenthetjük: Első előadásul János víz ment a címszerepben *Albert Erzsével*, a ki énekekben és játékokban egyaránt elsőrangú tehetségként mutatkozott be; Juliska szerepében *Borbély Lili* nyújtott poetikus alakitást; a királyleány szép énekparthiáját *Kellen Rózsai* énekelte tiszta hanggal. *Nádasy* gonosz mostohája kabinetalakításba ment *Sugár* igen szépen énekelte a rózsaszál dalt.

Második előadásként *Sybill* című operette került színre a mi színpadunkon először; a közönség a pompás zenéjű operettet hálásan fogadta. Az egyes ének és táncszármokak zajosan tapsolta. Az előadást *Albert Erzsé* dominálta a címszerepben, s nemcsak kitűnő játékával, igen szép és nagy iskolázottságra valló énekével, hanem pompás toaletteljeivel is az érdeklődők központja volt. *Borbély Lili* a zongoraművésznő kisebb szerepében is kitűnően érvényesült, különösen énekével és tánczával váltott ki sürű tapsokat. *Előőran* színész tehetségnek bizonyult *Némlo* mint impressárió, ének és különösen táncszámai viharos tetszésre találtak, ez a fiatal színész bizonyára még sokra viendí, sőt ma már megjósolható, hogy egyike lesz a legjobb operette komikusoknak. *Sugár* Gyula szépen énekel. A többi szereplők is jól egészítették ki az együttest. Harmadik előadás *Jennek a németek* című vígjáték volt; a közönség a most is aktuális ezen ösrégi darabot nagy tetszéssel fogadta; különösen kivált *Albert Erzsé* a ki egy betétszámával a Lili keringővel ért el nagy hatást; ezt a keringőt még nem hallottuk szebben énekelni a mi színpadunkon. Negyedik előadásként a *Vörös ördögök* című revü került bemutatásra, az inkább kiállításos darab nem sok alkalmat nyújt az egyes szereplőknek tehetségeik érvényesítésére, de az egyes harcos katonánk hűstették feltűntető jelenetek sok alkalmat adtak hazafias fűntetésre. Ötödik előadásként az *Ezüst pillo* című operettet láttuk. *Albert Erzsé* és *Kellen Rózsai* mostoha szerepeik is élvezetes előadást produkáltak; Komlós kitűnő volt; *Heltai* kis szerepében is bebizonyította, hogy méltán neves komikus, Nádasy direktor ismert művészetét nem kell külön méltatni. Bucsu-

előadásul *Luxemburg grófja* került színre a címszerepben *Albert Erzsével* a ki játékával és énekével egyaránt elragadta a közönséget; *Borbély Lili* szépen énekel és kitűnően táncolt; *Heltai* komikumata hatásos volt *Basil* szerepében.

Elismerés illeti meg *Dobos fitkárt* is, a ki agitálásával sokban hozzájárult ahhoz, hogy a közönség érdeklődése a társulat iránt olyan impozáns módon nyilvánult meg.

Mind ezt összevetve a közönség a társulattal meg volt elégedve és hálás volt, hogy ezekben a nehéz időkben, ha csak rövid időre is, része lehetett abban a nemes szórakozásban, melyet egy jó társulat művésze nyújtott neki.

Hatósági ármegeállapítás.

Hirdetmény. Ujvidék szab. kir. város tanácsa a buzáért, rozszért, árpaért és tengeriért, ugysintén az ezekből előállított lisztért Ujvidék város területén követeltet legmagasabb árakat a m. kir. ministeriumnak 8682 1914. M. E. számu rendelete alapján a következőkben állapítja meg:

- I. a gabonára nézve és pedig:
- buza (a rendelet szerinti minőségben) métermázsánként 38— korona,
 - rozsa (a rendelet szerinti minőségben) métermázsánként 30— korona,
 - árpa (a rendelet szerinti minőségben) métermázsánként 22— korona,
 - tengeri (a rendelet szerinti minőségben) 19— korona.

II. a lisztre nézve és pedig:

- buzából előállított finom tészalisztt (38 K + 25-65 67. 5%) un. 63-65 kor.
- buzából előállított főzőliszt (38 + 21-88 57 5%) métermázsánként 39-85 korona,
- buzából előállított kenyérliszt (38 + 6-11/17. 4%) mm. 44-61 kor.
- buzából előállított egymintőségű (sima örleüst) liszt (38 + 8-36 22%) métermázsánként 46-36 korona,
- rozsliszt 30 + 10-59 (35-3%) métermázsánként 40-59 korona.
- árpaliszt 22 + 12-72 (57-8%) métermázsánként 34-72 korona,
- tengeri liszt 19 + 8-55 (45%) métermázsánként 27-55 korona,
- burgonya és rizsliszt mm. — kor.

III. kevert lisztre nézve:

- főzőliszt (70% buza 30% árpa) 41-90 + 10-42 méterm. 52-32 kor.,
- főzőliszt (70% rozsa 30% árpa) 28-41 + 10-42 méterm. 38-83 kor.,
- kenyérliszt (67% buza 33% árpa) 29-89 + 11-46 méterm. 41-35 kor.,
- kenyérliszt (67% rozsa 33% árpa) 27-20 + 11-46 méterm. 38-66 kor.,
- kenyérliszt (70% buza 30% tengeri) 31-22 + 8-26 méterm. 39-49 kor.,
- kenyérliszt (70% rozsa 30% tengeri) 28-41 + 9-26 méterm. 36-67 kor.,
- kenyérliszt (két félé lisztből anyagból együttesen 30%) mm. 36-67 kor. Az itt felsorolt eseteken kívül még felmerülő megengedett keverések esetében a kevert liszt legmagasabb árát a keveréshez használt liszt fajtrák legmagasabb árának alapján keveresték százalék aránya szerint kell kiszámítani.

A városi tanácsnak ezen határozata ellen a mai naptól számított 8 nap alatt *birtokon kívül* felebevezésnek van helye a kereskedelemügyi m. kir. ministeriumhoz.

A határozat 1914. évi december hó 10. napján lép hatályba, amely naptól kezdve a felsorolt cikkeknek a megállapított legmagasabb árnál drágában való árusítása — 15 napig terjedhet elzárás és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés terhé mellett tilos.

Ujvidéki szab. kir. város tanácsának 1914. évi december hó 6. napján tartott üléséből. **Profuma Béla** s. k. alpolgármester.

HIREK.

Személyi hír. *Milovics Béla* főispán hivatalos ügyben hétfőn Budapestre utazott.

HÓSI HALÁL. Balog Dezső köztisztelőben álló iparosunkat ért mély gyász fiának Balog Miklósnak halála már régebben tudott dolog volt Ujvidéken, de a gyászestéről eddig hírt nem adhatunk, míg arról hivatalos alakban értesítést nem kapunk. Megérkezett időközben a gyászjelentés is, melyből kétségtelen a szomorú való. Tragikus körülmények között következett be a fiatal Balog halála a déli harc-terén; még két bajtársával a fedezet előtt időzött, egy nyegedik társukat is hívák magukhoz, a ki azonban a fedezékben levelet irt és nem akart kijönni, ez volt a szerencséje, mert csakhamar a 3-as társaság közé csapott egy szerb gránát, mely mindhármukat megölte. A gyász-aborult család írást a temetésen óriási részvét nyilatkozott meg; a gyászjelentést az alábbiakban közöljük: Fájdalomtól megtört szívvel, de Isten akaratában megnyugodva jelentjük, hogy hön szeretett fiúnk, unokám, illetve testvérünk Balog Miklós a 16. gyalogezred tart. zászlósa, Krausz Dávid cég farsultaladosna munkás életének 29 évében, 1914. október 16-án a déli harc-terén hősi halált szenvedett. A haza védelmében dicős halállal kimúlt drágka halottunk földi maradványait hazahozattuk és az ujvidéki izraelita temető halottszáclzában feltravaltuk, ahonnt december hó 3-án délután 3 órakor a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

A cenzura megszüntetése. Ezenel értesítet a város lakosságát, hogy a bel-földi posta küldemények cenzúrája teljesen megszűnt. Csakis a külföldről érkező és odairányított postai küldemények rognak továbbra is cenzuráltak. Ujvidék, szab. kir. város rendőr-főkapitányi hivatala. 1914. évi december hó 5-én Payerle főkapitány.

Átelyezett bírák. Az igazságtügmiszter Hävel Jenő ujvidéki járásbíró és Gruman Karoly z-mbóri törv. bírót kölcsönösen átelyezte.

Kitüntetett hős ügyvéd. A hivatalos lapban olvassuk: Ő felsége legkegyelmesebben elrendeli méltóztatott, hogy dr. Pasztorovits Iván népfelkelő hadnagyunk, ki a polgári életben ügyvéd Zomborban, a legfelsőbb dicsőség elismerés tudtal adassék.

Latinovics Frigyes beteg. Latinovics Frigyes főrendiházi tagot unokódöccsénk, Latinovics Pálnak hirtelen elhunyla olyannyira megrendítette, hogy a lejutó hír hatása alatt beteg lett. A köztisztelt főrend azóta kénytelen az ágyat őrizni. Betegsége az egész környéken őszinte részvétet kelt.

A családtagok részére kiadott arkepés igazolványok haznaltála. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint az állami a vármegyei és a törvényhatósági joggal felruházott városi alk-

mazottak igényjogosult családtagjai részére az 1915. évre szóló arkepés igazolványok alapján félru menetjegyek a m. kir. államvasutak szemlépénztárainál már f. évi december hó 1-től kezdve válthatók. Az államvasutak igazgatósága e rendelkezéssel az előzta, hogy azok az igényjogosult alkalmazottak akik az arkepés igazolvánt családtagjai részére kiváltották, az egyes utazásra szoló igazolványok megszerzésének terhéül a folyó évre is mentesüljenek.

Ujvidék város legnagyobb adófizetői a következők: Dungszerzsi Lázár, Krón Károly, dr. Szelezk Lajos, Dietzgen Gábor, Ernst József, Nikolics István, dr. Kassowitz Árpád, dr. Gavanszky Tivadár, Fürst J. János, Bauer Gyula, dr. Rözsa Miksa, dr. Adamovich István, dr. Leitner Benő, Balassa Henrik, dr. Kleiszner Gusztáv, Königsalddter Dusan, Mayer Imre, Schubert Rezső, Fischer Sándor. Róth Vilmos, Jankovics Dusan, Brunner Ede, Georgievics János, dr. Dungszerzsi Oedeon, dr. Kubinyi Károly, Miroszavievics Koszta, dr. Kondoros Dóme, Zigmund Béla, dr. Markovics Sándor, Krón Richárd, dr. Markovics Lázár, Stefanovics Lyubomir, Adamovich Sándor, Rainer Gábor, Szlávi János, Schaffer Samu, Rainer Simon, dr. Ámon Pál, Miljatovics Milos, dr. Csirics Milan, Dietzgen Imre és Szent-iványi Árpád.

A törvényhatósági bizottság választás alá nem eső tagjai kiknek még 3 évi mandátum van a következők választott törvényhatósági bizottsági tagok: dr. Mayer Oszkár, Mezei Ferenc, Menrath József, Hoffmann Miksa, Urbán Ignác, Siebold Ádám, Kurtz Kornél, Balassa Henrik, dr. Freund Ede, dr. Gál Odón, Gerlich István, Mayer József, Linarics Vilmos, Herczeg István, dr. Grigorievics Milovij, dr. Jankovics Pál, Milics Tivadár, Moga Szava, dr. Szvinyavir Milaidin, Jovanovics T. Milan, Stojkoviccs Szava, Obradovics György és Rakics Gisa.

Igatás vádjá alól felmentett szerkesztő. Kezden délelőtt Klicin Demeter ujvidéki szerb újságíró ügyét foglalkozott a szerb ítéletű bíróság. A törvényszék néhány héttel ezelőtt ígatsért egy hónapi államigazrára ítélte Klicint, az ügyész azonban az ítélet súlyosbításáért felelőzött. A táblai tárgyalás során kitűnt, hogy Klicinnek egy fia ami hadseregünkben harcol s hogy neki semmi szándéka nem volt igazolni a magyarok ellen. A tábla megemlítették az elsőfokú bíróság ítéletét és Klicint felmentette a vád alól.

Átvonulási szállás. Az átvonulási szállás kiutálása Petróvaradinban a terparancsnokság, Ujvidéken, Kamenicán és Sr. Karlovcin az állomásparancsnokság által kiállított utalvány alapján, az illetékes rendőri- (helyi) hatóság által történik. Délutáni 6 óráig reggeli 8 óráig a kiutalási iránti kérelmet a rendőrségi ügyeletés közlegél terjesztendő elő. Ilyen esetben azonban köteles az illető katonai személy magát a rendőri hatóság előtt igazolni és egyuttal utalványosan a tér- illetve állomásparancsnokságnál jelentkezni. Ilyen utalvány nélkül tilos átvonulási szállást adni.

Legénységi szállás. A várkörletben legénységi személyeknek magánházakban és szállókban csakis igazolókártya (szabadságolási jegy, vagy kimaradás engedély) alapján adható szállás. Ezen határozományok be nem tartását a katonai- illetve a rendőri hatóság bünteti.

Sabác már nem külföld. Egy szabadkai városi tisztviselő hivatalos ügyben a munkások szállás-társulat kapcsolatban — Sabacra járt. Mikor visszatért Szabadkára, beadványt intézett a városi tanácshoz napidíja megállapítása iránt, mivel pedig beadványá szerint külföldön tartózkodott, kérte a legmagasabb napidíj kiutalását. A városi tanács arra az álláspontra helyezkedett, hogy Sabác már nem külföld, mivel a macsói bányás közjogilag Magyarországhoz tartozott s így a visszafoglalás után a macsói bányás területen lévő Sabác nem tekinthető külföldnek. A tisztviselő nem kapott magasabb napidíjat.

A Vörös-Kereszt egylet fiókja Kátyon nov. 28 dikán megalakult, amidőn is az alakulása a községházában megjelenteket Városi Mihály jegyző üdvözölte mint egybehívó s felhívta őket hogy alakítsák meg a fiókegyletet. A jelen voltak az ő ajánlára elnökökké megválasztottak Városi Mihályt és nejét, alelnökké: Kukovity Vladiszláv g. kel. lelkész és nejét, titkárrá: Klein Ferenc ág. h. cv. lelkész, jegyzővé: Steiner Gusztáv áll. isk. igazgatótanító, azonkívül választották 12 választmányi tagot. Ezzel a Vö-ös-Kereszt egylet kátyi fiókja megalakult abban a biztos reményben, hogy a hazafiasan érző lakosság köréből nagyszámban fognak belépni az egyletbe.

Hatalos szerencsétlenség. Bajáról írják: Tegnap este hálalos baleset történt a vasuti állomáson Német Béla vasuti fűkező kocsitolatósnál volt elfoalva és két kocsi között állott. Szerencsétlenségéppen akkor esett el, amikor a tolató mozony a két kocsit akarta hátrább lökni. A boldogtalan embernek a lején ment kerület a kocsi Rémesen megcsönkített holtestét a hullaházba szállították.

A regőeci mandatum. A regőeci választókerület vezetőférfiai a napokban megjelentek báró Vojnits István előtt s Latinovits Pál utóhára vonatkozóan véleményét kérték. Báró Vojnits István kijelentette, hogy a jelölésnél a közhatalmat tartja mérvadónak. A magyarésztől minden jelölésnek örül, mely a választók bizalmából és akaratából fakad, másrészt pedig nincs ellentétben az elhunyt iránt tartozó kegyelettel.

Veszteségünk. A német birodalmi kormányknak közéleti összefoglalása szerint a német hadsereg vesztesége az első ötven lajstrom alapján 36,531 halott és 159, sebesült. Az osztrák és magyar hadsereg első ötven veszteségi kimutatásában a kimutatott veszteség 130,957 főre rug. Az elesettek száma 18,386; ebből 17,059 a legénységhez tartozott, 1327 tiszt volt. A 111,873 sebesültből 4849 volt tiszt, 106,024 legénységsgébeli.

Micsoda elenyésző ehhez a veszteséghez képest ellenfeleink közül csak az oroszok veszteségei, a melyekről már számot adtunk. Az oroszok az utábi nagy harcok előtt 1 millió 150 ezer embert veszítettek s ehhez még hozzájárulnak e mostani ütközetek veszteségei. Hinderburg 60 ezer, mi 30 ezer sebesülteletlen fogyott ejtettünk, hoi vannak még a sebesültek és halottak, azonkívül a szerb, francia és belga veszteségek?

Rendlet a hiradásra alkalmas jelzések elfittasáról. A Hivatalos lap közli gróf Tisza István miniszterelnök rendeletét, a mely a hadviselés érdekeinek megóvása céljából az ország egész területén elfittja az olyan fényjelzések és hiradási alkalmas egyéb jelzéseket, amelyekkel közlések továbbíthatók. Aki a tilalmat megszegi, kihágást követ el, s amennyiben cselekménye súlyosabb büntetés alá nem esik, tízeztől napig terjedő elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető. A rendlet a kiindults napján lép életbe.

Csak öt kő! Többet nem is kőrünk... A sajtó munkásai által létesített és fenntartott „Sajtó Otthon hadikórháznak” kezelt sebesültek is vágykezoza gondolnak pesth betegosztály mellől, a hazai disznótorokra. Lelkes vidéki családok, nemeslelkű honlények hoztákok torulandú kérsükünket. Ez évben ne a szomszédok kúldjétek a kóstolót kolbászból, hurkából, szalonnából, tepertőből s más jófélékből, hanem a Sajtó Otthon hadikórháznak, Budapest VII. Dohány-utca 76. szám alá. Ha kamaránk meg-

telik a ti jószágokból úgy a mi sebesültjeinknél kívül ellátjuk a többi körházak sebesültjeit is. Közönnel elfogadunk öt külön tojás-szállítmányokat is és vadat bármilyen nagy számban és sulyban. Az Isten áldja meg a ti jó sziveteket s vezérele diadalra a ti jóvoltotokból megerősödött vitéz katonáinkat. Hazafás tisztelettel: A Sajtó Otthon hadikórháza igazgatója.

A Daoskör színelőadásai. A Daoskör nov. 15. és 22-én tartott 2 színelőadása 1054-56 kor. tiszta jövedelmet hozott a város keresztgyeletek. A közönségnek e nagymérvű támogatása arra indította a közvelettséget, hogy a karácsonyi ünnepeknek ugyanilyen céllalattal újabb műkedvelői előadást tart. Vágó Géza és Zerkovits Béla „Nagy dolog a háború” ezimű színműve kerül színpadra. A darab próbái már teretnyen folynak. A közeli napokban megjeteo plakátok a jól sikerült szereposztásról és minden más egyből kellő tájékoztatást fognak nyújtani.

Kamarai közgyűlés. Az 1914. november 22-én tartott, azonban nem választóképes közgyűlés határozata alapján a kamara választmánya újabb rendkívüli közgyűlés egybehívását rendel el és határidőjétől az 1914. évi december hó 20. napjának délelőtti 10 óráját a kamara tagjait egybehívja. Ez a közgyűlés a megjelenők és a beérkező szavazatok számára való tekintet nélkül határozat képez lesz. Tártyosor: 1. A gyám- és nyugdíjintézet hat közgyűlési tagjainak választása. 2. Az ügyrend 19. §-a értelmében beadható indítványok.

A város tanácsának f. évi október hó 10-én 223/1914. kih. sz. a hozott és a f. évi november hó 7-én 257/1914. kih. sz. alatt kelt jelentésével felterjesztett azt a másodfokú ítéletét, mellyel a szab. kir. város rendőrkapitány 1982/914. kih. számú elsőfokú ítéletét megváltoztatta Lechl Vilmosné néj. Sádi Margit újvidéki lakost hamisított tejnek forgalomba hozatala által elkövetett kihágásért az 1895. évi XLVI. t. c. 3. §-nak c.) pontja alapján a kih. btk. 21. §-nak alkalmazásával 60 K fő és 30 K mellékbüntetésre, azaz behajthatatlanság esetén összesen 3—2 napi elzárással helyettesítendő 90 K pénzbüntetésre ítélte és a felmerült 8 K vegyvizsgálati díj megtérítésére kötelezte és elrendelte, hogy a jogerős ítélet marasztalt költéséig egyben az Ujvidéki Hírlap című lapban közzétételtek, marasztalt félnek a felebezése folytán felülről átal vettem és ennek eredményéhez képest következőleg ítéltém. Ez ítélet helyes indokainál fogva helybenhagyom. Idézzet jelentése melléklettel idézartan visszaküldöm azzal, hogy jelen ítéletemről az érdekeltek értesítendők. A minster rendeletéből: Dr. Szomszaj Lajos s. k. ministeri tanácsos. A másolat hiteltelű: Olvashtan aláírása min. s. hiv. főigazgató.

A talait katonai felszerelési tar-

nyak beszoigaltatasa. Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének. Az ellenség felvitt és helyenként a magyar szent korona országainak területén is folyt harcok szintenre is elhagyott, valamint a laktanyákon kívül elhelyezett és a harcterről visszatérő (sebesült) legényesek birtokában volt tárgyak közül több ruházati és felszerelési cikk veszendőbe ment azáltal, hogy azok a harcszintért mögötti területre szétgurultak. Ilyen elhagyott cikke a vasuti állomásokon és kocsiiban is gyakran találtak. Minthogy tapasztalat szerint ezeknek a cikkeknél emlékül való megvásárlására a polgári lakosság nagy hajlandóságot mutat, a katonai kincstár érdekei szempontjából nagy sulyt kell helyezni ennek megakadályozására és arra, hogy azok a hadbavonult csapatok számára egybegyűjtésének és rendelkezésre bocsátásának. A honvédelmi minster urnak ebben az irányban hozám intézett megkereséséhez képest felhivom Cimet, tésse legszélesebb körben közhírré, hogy a talait katonai felszerelési tárgyakat, ugymint ruházatot, felszerelt takaró látszóvet, kerekpárt, szerszámokat, edényeket, löszerszámokat, nyeregeket, kézi löfegyvereket, kardokat, löszereket, tüzérségi lövedékek hüvelyei stb. a legközelebbi kaionai parancsnoksághoz vagy a legközelebbi közigazgatási hatósághoz (községi előljárósnak, járási tis-tviselőnek) haladékl nélkül be kell szolgáltatni, s hogy azok, akik ilyen cikkeket találnak, de a hatóságok be nem szolgáltatják, az 1878. évi V. t. c. 365. §-ában foglalt vétséget követik el és megfelelőleg büntetendők. Az alrendelt hatóságokat pedig utasítsa, hogy a hozzá beszoigaltott katonai felszerelési cikkeket a legközelebbi katonai parancsnokságnak adja át, s azok ellen, akik e rendelet elletu vétének, a büntető feljelentést azonnal tekjék meg. Ertesitem végül Cimet, hogy a rendeletet egyidejűleg a határszélli rendőrkapitányságokkal is közöltem. Budapest 1914. évi november hó 14-én Sándor s. k. belügyminister.

M. kir. földmívelésügyi minister 113568/II-A szám valamennyi törvényhatóságának (Vármegyék és városok). Tudomásomra jutott, hogy az ország területén — különösen pedig egyes oly vármegyékben és városokban, hol a főnyag katonai célokra megfelelőbb, ha a most folyó háború alkalmából lökereskedők és löalkusok fenyegető mérven vásárolják össze a lovakat — oly czélból, hogy azokat jóval magasabb áron katonai pótvázo bizottságok vagy a külföldi részéről lovásárlással megbizott katonai kiküldötteknek tovább adják. Minthogy a lótulajdonosokra nézve az ily jeleű vásárlás szerfeltel veszedelmes, és mellett az ország lötenyészési érdekei is sulyosan érinti — azoeban a köztvettök kizárására irányuló tillo rendelkezéseket kiadni nem lehet — fel-

hivom a törvényhatóságot, haladéktalanul utasítsa amlant hatóságát, hogy az említett minőségű lovásárlásokot saját hatáskörükben a lehető minden eszközzel megnehezítse, illetőleg megakadályozni el ne mulasszák. Ertesitem továbbá, hogy nagyból mérvű lovásárlás csakis oly egyének által eszközlődd, kik az illetékes katonai hatóság, vagy lovató bizottság által kiállított vásárlási engedélyt felmutatni képesek és felhivom, hogy e mellett amlant hatóság újjan világoztassa fel a lötenyészőket (gazdákat) hogy köztvettőkkel loleadás czéljából szóba ne álljanak, hanem keressék a kár a katonai hatóságokkal, a kár külföldi megbizottakkal a közvetlen érintkezést. Egyben a lovásárlásoknak a fenti értelmében leendő megfelelő ellenőrzése szempontjából arról is értesitem, miszerint intézkedéseket azíránt, hogy a külföld részéről eszoklődd lovásárlásokból a kancák kizárásának. Végül felhivom, hogy jelen rendeletet a törvényhatóság lötenyészési bizottságának elnökevel és a gazdasági egytellet mihezartási és saját hatáskörükben leendő közreműködés végett közölje. Budapest, 1914. november 21. A minster rendeletéből a. s. k. ministeri tanácsos.

A „PALÁNKA TAKARÉKPÉNZTÁR
keres azonnali belépésre

mérlegképes könyvelő

önálló munkaeerőt aki a bankszakmában teljesen jártas. Megkivántatik a magyar német és lehetőleg szerb nyelv ismerete. Ajánlatok bizonyítványokkal felszerelve eddigi működés és fizetési igények megjelölésével intézendők „Palánka Takarékpénztár”-hoz Palánka.

Nessel Vilnos százados

kéri az igért hósapkat.

Felippost 111.

Adriai Biztosító Társulat
alapítottatott 1838-ban

Biztosított alap 1913 végével
172 millió korona.

Védkötelezettek és különösen népfelkelők figyelmébe ajánluk hogy az Adriai Biztosító Társulatnál a kockázatra azonnali kiterjedő életbiztosítást köszenek. Az Adriai Biztosító Társulat kedvező feltételek mellett és mindennemű megszorítás mellőzésével új biztosításra is vállalja a teljes biztosított összeg erejéig a háború kockázatot.

Felvilágosítással szivesen szolgál az Adriai Biztosító Társulat újvidéki képviselete Petőfi-utca 14. szám (Loschitz Miksa)

Wolf Lajos

Köbányai Fővárosi Sörsernakka

Winkle udvar.

Naponta friss csapalás, reggeli, ebéd és vacsora nagy választék.

Őszi Ujdonságok selyem és kelme Különlegességek

Löwinger Divatháza

Modellibuók, pongyolák, Japonok, női fehérenemű menyasszonyi kelengyék.

::: Háború miatt olcsó árak. :::

Fővárosi sörfőző r.-t.

Köbánya.

Vezérképviselet Bácska és Szerem m. részére

KASSOWITZ ZSIGMOND, UJVIDÉK.

FARKAS MÓR

::: KATONAI ÉS URI SZABÓ :::
UJVIDÉK, Rössuth Lajos-utca 52.

Legkötelezetten berendezett katonai szabászati műtermem :::- Nehány óra alatt készít teljes katonai öltözkeket. - Briches nadrágok specialitása. Legkitünőbb szövetek. Telefon 187.

Kopolovits József

POLGÁRI SÖRCSARNOKA
II. Rákóczy Ferenc-utca 6. szám

az Apollo Mozi mellett. Köbányai sör. Szeremi borok. Naponta friss reggeli, ebéd és vacsora.

MÉRSEKELT ÁRAK.

Az
Elite kávéházban

naponta

a legújabb hírek

kaphatók.

Regényi Kálmán

ékszerész órász és lószerszész

::: UJVIDÉK :::

a róm. kath. templom épületében.